

- ocenjevalec, ki mora biti tudi strokovnjak s področja, s katerega ocenjuje kandidate, na podlagi predložene dokumentacije in drugih dokazov presodi, ali kandidat izpolnjuje zahtevane standarde. (Bjørnåvold, 2000: 109–112; cf. Ireland, 2009)

Ocenjevanje lahko vključuje tudi intervju s kandidatom ali obisk na delovnem mestu, kar je odvisno predvsem od vsakega posameznega primera ter od značilnosti poklicnega področja, ki se presoja. (ibid.) Občudovanja in posnemanja vredno, če primerjamo s togim, močno vnaprej zakoličenim, predvsem pa sistemom, ki prvenstveno služi delodajalcem in gospodarstvu ter veliko manj posamezniku, če mu celo ne škodi (cf. Analiza ..., 2010).

Pri kakršni koli nadgradnji sistema ali pri posegih vanj velja biti pozoren na dva vidika priznavanja neformalno pridobljenega znanja.

Kvalifikacije, pridobljene s priznavanjem, bi morale biti nujno prepoznane na dveh področjih:

- Pri delodajalcih, ki zaposlene sprejemajo na delo, ali so pri njih že zaposleni, da ustrezno vrednotijo po neformalni poti pridobljena znanja in certifikat o njih.
- V izobraževalnih inštitucijah na celotni vertikali, da bi s tem, podobno, kot je opredelila Univerza v Ljubljani, posameznikom omogočili, da svoja potrjena neformalna znanja uveljavljajo pri vpisu v izobraževanje, kar je moč razumeti tudi kot motivacijsko orodje odraslih za vključitev v izobraževanje. (cf. Kelava, 2006)

Nacionalni sistemi priznavanja neformalno pridobljenega znanja (ali njihovi začetki) vsak po svojih močeh in v skladu s svojo tradicijo rešujejo del problematike vseživljenjskega učenja, saj si z »vrednotenjem učenja« prizadevajo odpraviti neizkoriščenost potencialov skritega znanja. Vloga nacionalnih sistemov priznavanja je naslavljati relativno majhen, kljub temu pa še kako pomemben segment problematike vseživljenjskega učenja, ki ga je memorandum o vseživljenjskem učenju prepoznal kot četrto izmed svojih šestih ključnih sporočil, »vrednotenje učenja« (Memorandum ..., 2000; prim.: National ..., 2001: 93–108), vse države pa se bolj ali manj intenzivno vključujejo tudi v nadnacionalne pobude (več o tem v: National, 2000: 94–97 in Bjørnåvold, 1997, 2000 in 2002), s katerimi želijo še povečati domet vseživljenjskega učenja in podčrtati pomen neformalnega znanja. Vendar pa zaenkrat kaže, da lahko z ustrezno politiko glede te problematike posamezna nacionalna država doseže večji delež zainteresiranih in tistih, ki jim lahko in bi jim navsezadnje moralo priznavanje njihovega neformalno pridobljenega znanja pomagati ali pri ponovnem vključevanju v izobraževanje ali